

UMEÅ UNIVERSITET

INSTRUKTION FÖR WALLENBERG AI, AUTONOMOUS SYSTEMS AND SOFTWARE PROGRAM – HUMANITIES AND SOCIETY

Typ av dokument:	Instruktion
Datum:	2019-10-29 (beslutsdatum)
Dnr:	FS 1.1-1909-19
Beslutad av:	rektor
Giltighetstid:	2019-11-01 – 2023-12-31
Område:	Organisation, delegation och beslutsstruktur
Ansvarig förvaltningsenhet:	Planeringsenheten
Ersätter dokument:	Nyinrättat

UMEÅ UNIVERSITET

Innehåll

Instruktion för Wallenberg AI, Autonomous Systems and Software Program – Humanities and Society	1
1. Beskrivning.....	3
2. Bakgrund	3
3. Instruktion.....	4
3.1. Namn.....	4
3.2. Syfte och uppdrag.....	4
3.3. Organisationsform och verksamhetsperiod.....	4
3.4. Vårdinstitution	5
3.5. Organisationsenhetskod	5
3.6. Styrelse, programdirektör, nationell referensgrupp och internationell advisory board 5	
3.6.1. Programdirektör	5
3.6.2. Styrelsens sammansättning, mandatperiod, sammanträdesfrekvens och beslutsförhet 5	
3.6.3. Styrelsens uppgift.....	6
3.6.4. Nationell referensgrupp	6
3.6.5. Internationell advisory board	6
3.7. Finansiering.....	6
3.8. Administrativt stöd	7
3.9. Utvärdering och uppföljning	7

UMEÅ UNIVERSITET

1. Beskrivning

Wallenberg AI, Autonomous Systems and Software Program – Humanities and Society (härefter även benämnd som "WASP-HS") syftar till att bygga svensk humanistisk och samhällsvetenskaplig forskning och kompetens om autonoma system och AI till ett forskningsfält av högsta internationella kvalitet. WASP-HS ska stärka forskning inom samhällsvetenskap och humaniora så att individer, samhälle och näringsliv på bästa sätt ska kunna hantera utmaningar och konsekvenser av AI och autonoma system. Programmet är tvärvetenskapligt där humaniora och samhällsvetenskap kombineras med teknisk forskning. Föreliggande instruktion anger organisation och styrning av verksamheten.

2. Bakgrund

Wallenberg AI, Autonomous Systems and Software Program – Humanities and Society (härefter även benämnt WASP-HS) har inrättats som centrum av rektor den 29 oktober 2019. Denna instruktion anger centrumets syfte, organisation och styrning samt former för utvärdering av verksamheten.

Marianne och Marcus Wallenbergs Stiftelse, Stiftelsen Marcus och Amalia Wallenbergs Minnesfond samt Knut och Alice Wallenbergs stiftelse (härefter även benämnt som "Wallenbergstiftelserna" eller "stiftelserna") har beslutat att inrätta forskningsprogrammet WASP-HS för att stärka forskning inom samhällsvetenskap och humaniora så att individer, samhälle och näringsliv på bästa sätt ska kunna hantera utmaningar och konsekvenser av AI och autonoma system.

Stiftelserna har de senaste åren gjort stora investeringar i forskning kring autonoma system och AI genom programmet WASP. Dessa tekniker kommer att få betydande konsekvenser för vårt samhälle. Investeringen inom teknologisk forskning utökas med WASP-HS som stödjer excellent forskning och kompetens inom humaniora och samhällsvetenskap till gagn för svenskt samhälle och näringsliv. WASP-HS ska, med en tvärvetenskaplig ansats, utforska etiska, ekonomiska, arbetsmarknadsrelaterade, sociala och legala konsekvenser och aspekter av AI och autonoma system, och ge insikter om hur man kan hantera följderna av kommande tekniska förändringar.

Stiftelserna har fattat beslut om tilldelande av medel samt särskilda villkor för WASP-HS i donationsbrev Dnr MMW 2019.0215 DNR MAW 2019.0104.

Stiftelserna har efter samråd med Umeå universitet tillsatt en programdirektör samt en styrelse inklusive ordförande. Styrelsen har beslutat en arbetsordning för WASP-HS. Föreliggande instruktion utgör ett komplement till dessa beslut, som tydliggör interna ansvarsförhållanden inom Umeå universitet för WASP-HS-programmets genomförande.

Umeå universitet är huvudanslagsmottagare och ska ta ett överordnat ansvar för programmets genomförande, samt utgöra värd för WASP-HS i form av ett centrum vid Umeå universitet.

Mot bakgrund av de villkor som framgår av donationsbrev används i vissa fall andra begrepp än de som finns angivna för centrum enligt Umeå universitets arbetsordning.

UMEÅ UNIVERSITET

3. Instruktion

3.1. Namn och grafisk profil

Centrumets benämning ska vara *Wallenberg AI, Autonomous Systems and Software Program – Humanities and Society*.

Benämningen ska användas på både svenska och engelska.

Centrumets akronym ska vara WASP-HS.

Vid framtagande av grafisk profil för centrumet ska Umeå universitets regler för grafisk profil följas. Vid behov av särskilda anpassningar av den grafiska profilen till följd av samarbetets natur, ska dialog ske med universitetets kommunikationschef.

3.2. Syfte och uppdrag

WASP-HS ska stärka forskning inom samhällsvetenskap och humaniora så att individer, samhälle och näringsliv på bästa sätt ska kunna hantera utmaningar och konsekvenser av AI och autonoma system.

WASP-HS har fyra huvudsakliga programinstrument för att uppnå detta:

- ett forskningsprogram byggt kring projekt av högsta vetenskapliga kvalité
- en nationell forskarskola
- paket för rekrytering av yngre forskare och doktorander
- internationella partnerskap, gästforskare och postdoc-program.

I kvantitativa termer innebär detta att WASP-HS under första budgetperioden 2019- 2023 ska finansiera en forskarskola med minst 50 doktorander, finansiera minst 10 karriärtjänster samt minst 6 gästprofessorer.

Under den andra budgetperioden 2024-2028 ska minst ytterligare 6 gästprofessorer finansieras, minst ytterligare 10 doktorander samt minst 20 utresande postdoktorer inklusive 2-årig repatriering.

3.3. Organisationsform och verksamhetsperiod

WASP-HS ska organiseras som ett centrum.

Centrumet har inrättats av rektor. Vid centrumet ska det inte finnas någon anställd personal. Den personal som behövs för centrumets verksamhet ska vara anställd vid en institution, enhet eller motsvarande vid Umeå universitet eller annat lärosäte och delta i centrumets verksamhet enligt överenskommelser mellan ingående parter. Det betyder att samtliga anställningar som inrättas med anledning av centrumets verksamhet, både avseende teknisk- och administrativ personal och läraranställningar beslutas och samverkas i enlighet med den ordning som gäller för berörd organisation.

UMEÅ UNIVERSITET

Centrumet har inrättats för en verksamhetsperiod som sträcker sig från den 1 november 2019 till den 31 december 2023. Ansökan om ny verksamhetsperiod ska inkomma till rektor i god tid före innevarande verksamhetsperiods utgång.

3.4. Vårdinstitution

WASP-HS är organisatoriskt placerat under universitetsdirektören. WASP-HS administreras av Institutionen för datavetenskap som vårdinstitution men placeras inte inom Teknisk-naturvetenskaplig fakultet i fråga om delegationsordning, ekonomi eller organisation. De befattningar som inrättas inom management team och program office för WASP-HS ska anställas vid Institutionen för datavetenskap.

3.5. Organisationsenhetskod

WASP-HS har organisationsenhetskod 7710.

3.6. Styrelse, programdirektör, nationell referensgrupp och internationell advisory board

För centrumets övergripande styrning ska det finnas en styrelse (motsvarar styrgrupp enligt Umeå universitets arbetsordning) och den dagliga verksamheten leds av en programdirektör (motsvarar föreståndare enligt Umeå universitets arbetsordning).

3.6.1. Programdirektör

Den dagliga verksamheten vid WASP-HS ska ledas av en programdirektör som har det övergripande ansvaret för planering, ledning och samordning av verksamheten samt ekonomiansvar. Uppdraget är tidsbegränsat där utsedd person förordnas för en definierad verksamhetsperiod och har sin grundanställning vid en institution, enhet, eller motsvarande vid Umeå universitet eller annat lärosäte. Programdirektören ska vara en internationellt ledande forskare och utses av Wallenbergstiftelserna efter samråd med rektor. Mandatperioden för uppdraget ska likställas med mandatperiod för ett prefektförordnande och ska i normalfallet avse en period om fyra år. Vid ett omförordnande för en andra fyraårsperiod ska en utvärdering ske där båda parter har rätt att avsluta uppdraget.

Programdirektören rapporterar dels till universitetsdirektören, eller den som universitetsdirektörens delegerat till, dels till styrelsen och dess ordförande. Programdirektören ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande regler och riktlinjer vid Umeå universitet samt WASP-HS verksamhetsplan, mål och uppdrag. Programdirektören disponerar medel inom ramen för beslutad budget. Programdirektören fattar de beslut som inte ankommer på styrelsen att besluta om och som följer av rektors besluts- och delegationsordning och universitetsdirektörens vidaredelegationer.

3.6.2. Styrelsens sammansättning, mandatperiod, sammanträdesfrekvens och beslutsförhet

WASP-HS leds av en styrelse som utses av Wallenbergstiftelserna efter samråd med rektor. Styrelsen består av 9 ledamöter inklusive ordförande.

Programdirektören är huvudföredragande i styrelsen. Det åligger programdirektören att, efter samråd med styrelsens ordförande, initiera och bereda ärende inför styrelsens sammanträden samt verkställa styrelsens beslut. Det är programdirektörens ansvar att till styrelsen lämna förslag

UMEÅ UNIVERSITET

på verksamhetsplan, verksamhetsberättelse, budget och bokslut i enlighet med universitetsdirektörens anvisningar.

Styrelsen ska senast före utgången av november månad årligen fastställa ordinarie sammanträdestider för närmast följande verksamhetsår. Styrelsens möten ska protokollföras. Styrelsen är beslutsför när ordföranden och minst hälften av de övriga ledamöterna är närvarande. Stiftelserna har rätt att utse en observatör med närvarorätt vid styrelsens sammanträden. Omröstning i styrelsen skall vara öppen och avgörs med enkel majoritet. Vid lika röstetal har mötesordföranden utslagsröst.

3.6.3. Styrelsens uppgift

Styrelsen för WASP-HS ansvarar för:

- Verksamhetens övergripande inriktning och utveckling samt att i övrigt främja verksamheten.
- Att besluta om verksamhetsplan enligt universitetsdirektörens anvisningar.
- Att besluta om mål för verksamheten utifrån beslutat uppdrag.
- Att årligen besluta om budget enligt universitetsdirektörens och stiftelsernas anvisningar.
- Att besluta om verksamhetsberättelse och bokslut enligt universitetsdirektörens anvisningar.
- Att årligen rapportera centrumets framskridande till Stiftelsen enligt särskild instruktion
- Att i samråd med stiftelserna inrätta och utse medlemmar i en nationell referensgrupp och i ett internationellt advisory board

3.6.4. Programledning (Management team)

Programledningen för WASP-HS består av programdirektören och de övriga funktioner som behövs för centrumets verksamhet. Programdirektören beslutar om programledningens sammansättning och uppdrag efter samråd med styrelsens ordförande.

3.6.5. Nationell referensgrupp

Den nationella referensgruppen utses genom beslut av styrelsen för WASP-HS i samråd med stiftelserna.

3.6.6. Internationell advisory board (Internationell referensgrupp)

WASP-HS Internationellt Scientific Advisory Board (ISAB) har en rådgivande och utvärderande roll gentemot WASP-HS styrelse och rapporterar till stiftelserna. ISAB utses genom beslut av styrelsen för WASP-HS i samråd med stiftelserna. Ledamöterna ska vara excellenta forskare som är internationellt ledande inom sina områden. ISABs sammansättning ska vara multidisciplinär, samt eftersträva en jämn könsfördelning och geografisk balans.

3.7. Finansiering

Wallenbergstiftelserna stödjer centrumet med upp till totalt 660 mnkr för perioden 2019 - 2028, varav 420 mnkr är beviljade och 240 mnkr tillkommer vid beviljad ansökan från styrelsen år 2023

UMEÅ UNIVERSITET

genom särskilt beslut avseende perioden 2024 – 2028. Vid beviljad ansökan har rektor har att besluta om förlängning av centrumets verksamhet för perioden efter 31 december 2023.

3.8. Administrativt stöd

WASP-HS finansierar inom ramen för egen budget sitt administrativa stöd, som i första hand tillhandahålls genom överenskommelser med Institutionen för datavetenskap. WASP-HS administrativa stöd benämns programkontor (program office).

3.9. Utvärdering och uppföljning

Centrumet ska utvärderas inom inrättandeperiodens utgång. Utvärderingens resultat ska beaktas inför beslut om fortsättning eller avveckling av centrumet. Universitetsdirektören ansvarar för att utvärderingen initieras och att den rapporteras till inrättande instans och berörda parter. Utvärderingen ska baseras på centrumets uppnådda resultat (verksamhetsberättelser) för perioden samt en plan framåt och ska kopplas till ansökan om finansiering för perioden 2024 – 2028.

Utvärderingarna tillsänds till rektor för beslut om fortsättning eller avveckling av centrumet. Utvärderingen ska inlämnas till rektor minst tre månader före verksamhetsperiodens utgång, dvs. senast 2022-09-30.